

mu pride še skrb za vsakdanji krah. Pravi se, da mi na deželi vsega v obilici dobimo in to ni res; moramo zadovoljni biti, če dobimo vsaj opoldan kaj toplega v želodec. Zjutraj in zvečer nas brani večkrat le sveži zrak. Kakšne radosti so to, si lahko predstavljamo, če pomiclismo, da moramo od teh 3 K 60 vin. še toliko na stran položiti, da si zamoremo kupiti obleko, čevlje, perilo, kurivo itd. In v teh dveh mesecih počitnic ne dobivamo v obče nobene plače, takrat se pravi popolnoma od zraka živeti, mi pa smo mladi ljudje z zdravim želodcem in dobrim tekonom. Pravi, ne zelo poetski pregovor pravi: „Ljubezen gre skozi želodec.“ Porabimo tudi na ljubezen in veselje do našega poklica, če nas obdajajo od dne do dne skrbi za vsakdanje potrebujočine? Da pa to šoli več škoduje nego koristi, če se brez veselja le slabu in nevlno v teh urah podučuje, všeckdo. Rešite nas torej in oprostite nas skrbi in bede dneva. Pomislite, v naših rokah je vaša mladina, kar zgrešite torej nad nami, zgrešite v istotakej meri tudi nad njo.

Velika železniška nesreča. Na postaji Parkany na, 50 km od Ofen-Pesta stal je p. m. velik petrolejski vlak, ki je imel tudi nekatere poškodovane sode, tako, da je mnogo petroleja izteklo in vse prepolivo. Dne 30. došel je nek osebni vlak, iz katerega je padla iskrica v tamošnje luže petroleja, tako, da je v trenutku bila v plamenu vsa postajna proga. Dvanajst wagonov osebnega vlaka je popolnoma zgorelo, tri osebe so zgorele do nepoznanja in 16 oseb je zadobilo težke opeklne. Tudi mnogo živine zlasti konji in goveda je zgorelo.

Sprejem vračajočih se vjetnikov iz Rusije. Z bridkim razočaranjem se je vrnil marsikateri vjetnik iz Rusije. Mesece in leta je sanjal o domovini, imel eno samo željo, videti zopet domači kraj. Stotisoči so bili vjeti ranjeni ali pa so se morali vdati vsled lakote v oblegani trdnjav, pričakovali so, da bo dan vrnitve zanje dan slave in veselega vspremaja. A sprejeli so jih kot osumljence, dasi je jasno, da tisti, ki nimajo mirne vesti, ne bodo prišli nazaj v prvi mesecih. Obratno. Naši vjetniki pripovedujejo, da se člani raznih „družin“ (t. j. organizacij pripadnikov osrednjih velesil, ki so vstopili v rusko armado) baš sedaj prav posebno trudijo, pridržati naše ljudi v Rusiji in jih uvrstiti med se, češ, čim več nas bo z enakim grehom, tem milejše bo ravnanje z nami. Človek je občutljiv, zlasti še ob času, ko se njegovo duševno življenje nahaja v nekaki ekstazi. Marsikaj je zamudila država, ker ni postopala pri vspremaju vjetnikov tako, da bi bila pokazala smisel za duševno razpoloženje vjetnikovo in navezala novovračajočega se državljanana domovino. To hočejo sedaj popraviti. Rdeči križ je sprejel nalogo, skrbeti za obdarovanje vračajočih se vjetnikov. V ta namen zbirala darila. Najbolj zaželen je seveda tobak in kadilske potrebsčine sploh. Tobačna uprava je obljuhila nekaj milijonov cigaret, kar bo zadoščalo seveda le za malo časa. Vsak vjetnik bo dobil dopisnico v devetih jezikih s tiskanim besedilom: „Zdrav se povrnil nazaj. Pismo sledi. Prisrčne pozdrave.“ V kantanten bodo dobivali vjetniki nadaljnje darove: nože, zapisnike, svinčnike, ščetke, denarnice, ustne harmonike. Silno potrebno bi bilo oskrbeti vjetnike z novim perilom; to je pa neizpeljivo, ker rabi Rdeči križ svoje zaloge za bolnike in še tukaj z njimi le za silo izhaja. Vjetniki prihajajo tudi bolni; preskrbti jim je treba zdravniško pomoč. Darove v ta namen v blagu in denarju sprejema Rdeči križ.

Vojni oderuh za Napoleona. Boj proti vojnim dobaviteljem ni nobena novost. Že Napoleon se je zaman bojeval proti tem „slepjarjem“ in „lopovom“, kakor jih je imenoval v pismu, ki ga je poslal na direktorij. Omenjeno pismo generala Bonaparte je iz dobe njegove vojske na Italijanskem ter se glasi takole: Občani, direktorji! Odkar smo v Milanu, je moj prvi posel boj proti sleparjem. Marsikoga med njimi sem dal kaznovati in odvesti, a ostale vam moram odvaditi. Ker sem jim na-

povedal odprto bitko, je jasno, da se jih je sto zoper mene spuntalo, da bi moje dobro imo osumčili — pa se jih nič ne bojim. Kompanija X. je družba sleparjev brez kredita, denarja in morale. Priči: Prejeli so 14 milijonov, a od teh so izplačali samo 6 milijonov. Tudi so odklonili plačati nakazila, ki jih je izdala glavna blagajnica, če ne dobe za to 10 do 20 odstotkov. Ta ostudna odrtja se uganja v Genovi javno. Kompanija trdi, da nima nobenega fonda; ali pri velikem dobičku je pripravljena in voljna izpolniti svoje obveznosti. Drugič: ne daje armadi dobrega blaga. Od vseh strani prihajajo pritožbe. Na sumu so tudi, da so na plačo skladničnega oskrbnika zapisali več kakor 80.000 stotov žita, ki ga niso nikdar dobavili. Tretjič: Delavski dogovor glede na denar v znesku 5 milijonov v frankih, čigar prevoz jih bo stal 5000 frankov. Meščan L., konzul v Genovi, je lopov. V Livorni je prepovedal prodati za neznačeno ceno žito v Genovo. Blago iz Livorne ni prišlo. Dal sem stotnji povelje, da ga prodajo, ali prepričan sem, da ne dobim niti dveh milijonov za to, za kar se bi dobilo najmanj sedem milijonov. Tudi vojni komisari so — z malo izjemo — lopovi. Trije se že sedeli na zatožni klopi. Nudili so priložnost k drznim tatvinam in podpisovali vse, da imajo proti tatovom postavno postopati. Neki komisar je naposled prodal sod kininovega lubja, ki nam ga je bil poslal španski kralj, drugi so izmagnili žimnice in nad 50.000 bal platna, ki ga je podarilo mesto Cremona za ruhe. Z eno besedo: vse prodajajo in kradejo tako nesramno, da bi dal danes vse postreliti, če ne bi imel mesec dni za preiskavo. Sleherni dan jih zapreti, pa vse nič ne pomaga! Tu je pravo sejmišče, tu se kupuje in prodaja. Neki uradnik je naložil celo kontribucijo 18.000 frankov nekemu mestu, vsekako za svojo bisago! Zato se moram otresti teh pijavk — pošljite mi torej poštene može/če jih imate kaj, a na vsak način ljudi, ki imajo svoje imetje, da ne bodo mislili na svoj lastni žep. Tukaj bi potrebovali poštenega moža, imel bo važno službo, a vi bi prihranili cele milijone. Ne smemo imeti lopovskih agentov, temveč ljudi poštene preteklosti. Doslej smo imeli samo vohune. V naši armadi ni niti enega agenta, kateri bi si ne želel našega poraza, niti enega vojnega dobičkarja ne, kateri se ne dopisoval z našimi sovražniki. Treba je velike pozornosti pred njimi.“

Gospodarske stvari.

Iz vinorejske šole v Mariboru. — Navodila za dobro pripravo galice. Pol kile natriumthiosulfata, sodi podobna tvarina, se mora dodati pripravljeni škropilni mešanici ali galici z apnom. Vzame se naj nekaj te pripravljene galice, se primeša in raztopi v njej natriumthiosulfat, potem pa se vse skupaj vlije v sod k galici in dobro zmeša. Da se pa po tem dodatku s škropljenjem ne škoduje listju, da bi se ga morda osmodilo, zato se mora z belim lakmus ali phenolphthalein papirjem pred škropljenjem napraviti izkušnja. Papir, ki ga držite v to pripravljeno mešanico, mora rudeč postati. Da se pa to barvo gotovo doseže, se mora dodati nekaj več apna kakor navadno in to pred preizkušnjo s papirjem, ker se ne priporoča dodati apno pozneje in tudi ni dobro. Kakor je iz predstoječega razvidno, se mora natriumthiosulfat z galico skupno rabiti in gledati, da se poganjke, posebno pa grozde prav dobro poškropi. Še boljše pa je, da se proti pernospori škropi najprej z dodatkom natriumthiosulfata in takoj za tem izvrši še eno škropljenje, pri čemur se le grozde poškropi.

O zatiranju trtnega odiša leta 1918 na Avstrijskem.

Avstrijski vinoreci se bodejo morali posluževati za zatiranje odiša tudi letos kakor že lani nadomestila z fino zmleto žveplo, ker je v sedajnih razmerah populoma izključeno, da bi se dobitilo žvepla za zatiranje

trtnega odiša. Kot nadomestila za žveplo prideta v prvih vrsih v pošte takojimenovani salojidin (natriumthiosulfat) in sivo žveplo. Obenj pripravkovi si je zasiguralo poljedelsko ministerstvo za letos večje množine, ki se bodejo oddajale kmetijskim nakupovalnim organizacijam po vnorodnih deželah potom Splošne zveze kmetijskih zadrug na Avstrijskem na Dunaju, VIII., Langegasse 74. Dobrozmleto sivo žveplo pri zatiranju trtnega odiša se rabi na tisti način, kakor navadno žveplo. Deli trte se pot rošijo na navadni način z znanimi zveplalkami. Prašek prav dobro obvisi na zelenih trtnih delih in na grozdih jagodah. Zelo važno je, da ob času bravje ni več na grozdih sivega žvepla, ker dobi sicer vino neprijeten okus. Ta pripravak se torej ne sme prepozno rabiti. Zatiranje odiša z založidinom se vrši, kakor je obširno razpravljalo državni vinorejski nadzornik B. Skalicky v 5. štetv. letnika 1917 „Allgemeine Weinzeitung“, skupno z zatiranjem peronospore. Po Skalickemu se prilije navadni, za zatiranje peronospore pripravljeni galičnoapneni raztopini na hektoliter $\frac{1}{2}$ kilograma salojidina in se s to mešanicopoškropijo trte s škropilnicami. Kakor se nam poroča, vltve biti dobro, da se dodava letos raztopini zoper peronosporo več salojidina morda 1 kg na 1 hl raztopine. Priporomi se, da morajo postati galičnoapnene raztopine kakor tudi škropilo „Bosna“ po podatku salojidina značilno lugaste. Na podlagi poročil o uspehih pri porabi salojidina in sivega žvepla za zatiranje odiša leta 1917 priporočam za leto 1918 sledče postopanje pri zatiranju odiša: Ljustasti galičnoapneni raztopini, ki se rabi kratko pred cvetom in po cvetu za zatiranje peronospore, prilij pri istodobno škropiljenje proti peronospori in odišu na 1 hl škropila okroglo 1 kg salojidina. Kakor hitro je na grozdro jagodje debeleje in ima že lahno voščeno povleko, ne drži se več škropilo jagod in potem dodatek salojidina k škropilu v svrhu zatiranja odiša na grozdro nima več pomena. V drugem času, tako na primer na Spodnjavestraškem meseča maja in pozneje meseca julija in v prvi polovici meseca avgusta, se potrosi sivo žveplo za zatiranje odiša po zelenih delih trte oziroma po že debelejih jagodah z običajnimi zveplalkami vedno tedaj, ako se pojavi odiš v vinogradu. Kratko pred bravjo se ne sme več rabiti to sredstvo, ker ne sme priti sivega žvepla v kipeči vinski mošt. — Dvorni svetnik K. Portele.

Zadnji telegrami.

Avtrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 15. maja. Uradno se danes razglaša:

V pokrajini Monte Corno, razvili so se vnovič majhni krajevni boji, pri katerih se je Italijan v nekem našem poljsko-stražnem gnezdu utrdil.

Šef generalštaba.

Dogodki na morju.

Pred pristaniščem Pole se je en italijanski torpedni motorni čoln potopil.

Mornariško poveljstvo.

Uspešni nemški napadi.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 15. maja. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Zapadno od Kemmel-a imeli so krajevni napadi in podjetja polni uspeh in so prinesli 120 vjetih. Naš napad zadel je na v zameni se nahajače čete in je stal Francoze težke krvave izgube. Artiljerijski boj ostal je v pokrajini Kemmel-a povisan. Danes zjutraj so se tam z francoskimi sunki novi in fantejski boji razvili. — Med Lysom in La Bassée-Kanalom, na Scarpi in pri Bucquoy je bila sovražna artiljerija skozi noč živahnva. — Med Ancré in Somme vdrl smo v kratkem sunku na cesti Bray-Corbie v angleške črte in smo držali pridobljeno ozemlje proti dvakratnem močnem napadu sovražnika. V podporu infanterije bila je artiljerijska delavnost živahnva. — Pri Villers-Bretonneux, obojestransko Luce in Avre oživel je večkrat ognjeni boj. Na zapadnem bregu Ancré napadel je sovražnik načeče pri Castelu. Pod težkimi izgubami bil je nazaj odbit. — V edinih oddelkih poižvedovalni boji. — Naši letalci sestrellili so včeraj zjutraj sovražne prizvezane balone. Na bojnih frontah ponosno zelo živahnva letalna delavnost. — Obmetali smo Calais, Dunkirchen, in druge

municijeske zaloge v ozadju kakor tudi železniške naprave sovražnika izdatno z bombami.

Z drugih bojišč nič novega.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Zl. 710/16 Pettau, am 13. Mai 1918

Anbauflächenherhebung KUNDMACHUNG!

Grundbesitzer, welche landwirtschaftliche Grundstücke verpachtet oder sonst irgendwie zur Nutznutzung an dritte Personen vergeben haben, haben in der Zeit vom 21. bis 25. Mai 1918 täglich nachmittags während den Amtsstunden beim Anbauflächen-Erhebungskommissär (Ober-Kom. Pristolitsch) im Rathause behufs mündlicher Angabe ihrer Pächter, bzw. Nutzniesser oder Bewirtschafter sich in ihrem eigenen Interesse einzufinden, weil sonst ihnen selbst die Erträge dieser Grundstücke angelastet werden.

Bürgermeister: Jos. Ornig

Št. 710/6 Ptuj, dne 13. maja 1918

Pozvedna obdelovalnih površin

RAZGLAS!

Posestniki, ki so svoja zemljišča v najem dali ali na kak drug način tretjam osebam v korist oddali, naj se javijo v času od dne 21. do 25. maja 1918 popoldan ob uradnih urah pri komisarju za pozvedbo obdelovalnih površin (nadkomisarju Pristolitsch) v mestnem uradu radi ustmneih podatkov svojih najemnikov oziroma užitnikov ali oskrbovalec in to v lastnem interesu, ker bi se jim drugače doneske teh posestev zaseglo.

Zupan: Jos. Ornig

Za prada po portrétov in fotografij liki pisemskim znamkam

215

iščem pridne zastopnike. Ponudbe na: Otto Neumann, Karolinenthal, Königstr. 52.

Žagarski mojster

za malo vodno žago, sprejme se takoj proti dobrem plačilu in če želi tudi s prehrano.

Hrastovški premogokop Poljčane, Štajerska.

223

Lipovec za vezanje trt ima od dati Ludm. Fürst, Ptuj, Kaiserfeldgasse 6, I. nadstropje.

Sprejme se takoj

224

Učenca proti popolnej oskrbi, hrano in obleko, na tri leta. Starost 16 do 18 let od g. Anton-a Martschitsch, strojarstvo, Slov. Bistrica.

Zagotovljen uspeh Tisočer zahvalnih pisem v prij. vpogled na razpolago. Polna krasna prsa dobite pri rabi med. dr. A. Rix kreme za prsa.

220

Rdečost nosa Dr. A. Rix Kosm. Laboratorium Wien IX, Lackierergasse 6/K. Razposiljatev, direktno po povzetju ali naprej plačilu.

221

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

278

279

280

281

282

283

284

285

286

287

288

289

290

291

292

293

294

295

296

297

298

299

300

301

302

303

304

305

306

307

308

309

310

311

312

313

314

315

316

317

318

319

320

321

322

323

324

325

326

327

328

329

330

331

332

333

334

335

336

337

338

339

340

341

342

343

344

345

346

347

348

349

350

351

352

353

354

355

356

357

358

359

360

361

362

363

364

365

366

367

368

369

370

371

372

373

374

375

376

377

378

379

380

381

382

383

384

385

386

387

388

389

390

391

392

393

394

395

396

397

398

399

400

401

402

403

404

405

406

407

408

409

410

411

412

413

414

415

416

417

418

419

420

421

422

423

424

425

426

427

428

429

430

431

432

433

434

435

436

437

438

439

440

441

442

443

444

445

446

447

448

449

450

451

452

453

454

455

456

457

458

459

460

461

462

463

464

465

466

467

468

469

470</p